

Nhñng diñn biñn tñi Biñn òng gñn ðñy cho thñy mñt ðiñu gñn nhñ chñc chñn rñng hñ sñ vñn ðñ Biñn òng sñ ngày mñt quan trñng ðñi vñi các cñng quñc chñu Á - Thái Bình Dñng. Tñ nhñng ðánh giá vñ nhñng nñ lñc cña ASEAN nhñm giñi quyñt vñn ðñ, bài viñt ðña ra nhñng lña chñn trong chính sách cña Nga ðñi vñi Biñn òng mñt cách phù hñp nhñm giñm cñng thñng vñn ðñ tranh chñp tñi ðñy.

Biñn òng có truyñn thñng là mñt khu vñc tñp trung và giao thoa các lñi ích chñn lññc chñ yñu cña các cñng quñc có ònh hñng nhñt ð chñu Á-Thái Bình Dñng. Hiñn nay kñch bñn rñng vñn ðñ này sñ có vñ trí gia tñng trong òu tiên cña các cñng quñc và vññn ra phñm vi toàn cñu rñt có khñ nñng xñy ra.

Cùng vñi nhñng diñn biñn này, các cñ chñ đñi thoñi ãa phññng ñ khu vñc cñng nhñ cách thñc mà hñ xñ lý vñn đñ này sñ khó có thñ ãem lñi mñt phñn ñng thñc ãáng trññc nhñng thay ãñi này. Các xu thñ hiñn nay cho thñy rñng ngoñi giao ãa phññng có khñ nñng vñn ãñng nhñng cách tiñp cñn bñn thñ trong khi các nñ lñc trong giai ãoñn sau nñm 2002 nên hññng ãñn khñng phñi là thay ãñi các tham sñ giñi quyñt xung ãñt mà là tñn ra mñt môi trññng khu vñc có lñi cho viñc giñ cho các mñu thuñn thñc sñ và tiñm tàng trong mñt trñng thñi khñng ãng nñ.

Vñi mñc ãĩch ãó cñn tìm hiñu các giñi pháp bñ sung vññt ra ngoài các khuñn mñu trññc ãó và có ñnh hññng lên vñn đñ này. Mñt trong nhñng giñi pháp ãó có thñ là mñt ãóng gñp tiñm nñng mà Liñ bang Nga có thñ mang lñi.

Bài viñt này gñm ba phñn. Phñn mñt ãánh giá vai trò cña vñn đñ biñn òng trong trñt tñ ãña chính trñ ãang diñn tiñn ñ ãñu Á-Thái Bình ãññng. Phñn hai nghiñn cñu kñ vñ bñn chñt nhñng nñ lñc gñn ãñy cña ASEAN và Diñn ãàn khu vñc ASEAN (ARF). Phñn ba sñ xem xét các lña chñn chính sñch cña Nga vñ vñn đñ này. Phñn kñt luñn sñ tóm tñt nhñng phñn tích trññc ãó.

Biñn òng trong ãña chính trñ ãñu Á-Thái Bình ãññng

Tuyên bñ vñ cách ñng xñ cña các bên ñ biñn òng (DOC) ký nñm 2002 vñi tñt cñ nhñng khiñm khuyñt cña nó ãã xác lñp nhñng tham sñ pháp lý cho viñc giñi quyñt xung ãñt trong mñi quan hñ giña các bên liñn quan ãñn tranh chñp. Tuy nhiñn sau ãó vñn đñ này ãã vññn ãñn mñt tñm mñi vñ chñt do trñng tâm cña nó ãã chuyñn tñ vñn đñ *chñ quyñn* ãñi vñi các hñn ãñn sang *ãñi ãñu ãña chính trñ* giña Mñ và Trung Quñc.

Biñu hiñn ãñu tiên cña xu hññng này ãñt ãñu vñi vñ viñc *tàu Impeccable* cña Mñ ãñu nñm 2009. Nó ãã ãñy lên mñt vñn đñ nhñy cñm, ãó là liñu Trung Quñc có bñ qua cho các hoñt ãñng quân sñ cña Mñ ñ biñn òng dù cho là công khai hay bán tín bán nghi. Mñc dù xung ãñt này ãã khñng có tác ãñng lñn ãñn quan hñ Mñ-Trung, triñn vñng vñ nhñng cuñc xung ãñt lñi ích mñi giña hñ trong vñng biñn này là khá rõ.

Nhñng phñng đoán đó đã đññc cñng cñ vào đñu nñm 2010 khi các nhân vñt quân sñ hàng đñu cña Mñ bày tñ quan ngñi rñng lñi ích cña Mñ ò khu vñc biñn òng có thñ bñ Trung Quñc ðe dña. Trong sñ nhñng nguyên do, có hai lý do cñn đññc nhñn mñnh. Òñu tiên là viñc hiñn đñi hóa hñi quân cña Trung Quñc ðang phát triñn nhanh hñn ðñ đoán ban đñu cña Washington. Thñ hai là mñt sñ gia tñng mñnh chñ nghña dân tñc cña Trung Quñc sñ ðñn đñn mñt chính sách biñn đño quyñt đoán hñn cña Bñc Kinh [\[1\]](#).

Òñi vñi Trung Quñc, nññc này ban đñu đñnh tránh vññng vào tranh cãi này. Mñc tñi ða mà nññc này đã làm là tuyên bñ biñn òng nñm trong “lñi ích cñt lñi” cña mình [\[2\]](#)

. Òñiñu này không có vñ gñi ði mñt thông ðiñp khiêu khích – Bñc Kinh chñ nhñc lñi nhñng gì đã đññc nêu ra trong Luật Lãnh hải và các vùng Tiñp giáp nñm 1992. Do đó, lñp luñn rñng Bñc Kinh chuyñn sang mñt lñp trññng cñng rñn hñn là khó thuyñt phñc. Do đó, nhñng tròng chñ trích gay gñt mà Mñ ðña ra là mñt ðñu hiñu rõ ràng cho thñy tñm quan trñng lñn lao mà Washington đã gñn cho khu vñc này.

Trong hoàn cñnh đó, vñn đñ này chñc chñn sñ đññc ðña lên hàng đñu trong ðña chính trñ châu Á-Thái Bình Dññng. Òñiñu này đã xñy ra tñi phiên hñp cña ARF tñi Hà Nñi mùa hè nñm 2010. Phát biñu tñi ðây, Ngoñi trññng Mñ đã ðñ cñp ðñn nhiñu vñn ðñ mà ðñu hñt sñc ðáng chú ý.

Òñc toàn bñ bñn ðñch [tñi ðây](#)

GS. Evgeny Kanaev, Trung tâm Nghiên cứu châu Á-Thái Bình Dññng

MEMO RAS

Mát-xcñ-va, Nga

Bñn gñc tiñng Anh “ [Russia and the South China Sea Issue: In Search of a Pragmatic Approach](#) ”

Bài tham luñn tñi Hñi thño Khoa hñc Quñc tñ lñn thñ ba: “ [Biñn ñông: Hñp tác vì An ninh và Phát triñn trong Khu vñc](#) ”

do Hñc viñn Ngoñi giao và Hñi Luñt gia đñng tñ chñc tñi Hà Nñi tñ 4-5/11/2011.

[1] Chi tiñt, xem bài: Hoñt đñng cña Trung Quñc ñ ñông Nam Á và tác đñng đñi vñi lñi ích cña Mñ (China’s Activities in Southeast Asia and the Implications for US Interests). Bài đñu trñn cña Phó Trñ lý Bñ trñng Quñc phòng Mñ Robert Scher trñc ñy ban xem xét cá vñn đñ kinh tñ và an ninh Mñ-Trung. Các vñn đñ an ninh CA-TBD. Vñn phòng Bñ trñng Quñc phòng. 4/2/2010. // http://www.uscc.gov/hearings/2010hearings/written_testimonies/10_02_04_wrt/10_02_04_scher_statement.pdf ; và bài phát biñu cña ñô đñc Robert F. Willard, Tñ lñnh Hñi quân Mñ trñc ñy ban các vñn đñ vñ khí cña Thñng viñn Mñ vñ vñ thñ cña Bñ chñ huy Thái Bình Dñng cña Mñ. 24/03/2010. // <http://armed-services.senate.gov/statemnt/2010/03%20March/Willard%2003-26-10.pdf>

[2] Xem Wong E. Chinese Military Seeks to Extend Its Naval Power. The New York Times. 23 April 2010. // <http://www.nytimes.com/2010/04/24/world/asia/24navy.html>